

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Навчально-наукового інституту міжнародних відносин ім. Б.Д. Гаврилишина
Ірина ІВАЩУК

« _____ » _____ 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового інституту новітніх освітніх технологій
Святослав ПИТЕЛЬ

« _____ » _____ 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. проректора з науково-педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

« _____ » _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Безпека та страхування в міжнародному бізнесі»

Ступінь вищої освіти
Галузь знань
Спеціальність
Освітньо-професійна програма

магістр
24 Сфера обслуговування
242 Туризм і рекреація
«Міжнародний туризм»

Кафедра міжнародних економічних відносин

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції(год)	Практ. (семін.) (год.)	ІРС	Тренінг	СРС	Разом	Екзамен, залік
Денна	1	1	30	15	5	4	96	150	екзамен, 1
Заочна	1	1	8	4			138	150	Екзамен, 1

Тернопіль – ЗУНУ 2023

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми « Міжнародний туризм» підготовки магістра галузі знань 24 Сфера обслуговування, спеціальності 242 Туризм і рекреація, затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол №10 від 23.06.2023р.)

Робочу програму склала:

канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри міжнародного туризму і готельного бізнесу Ульяною ТКАЧ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри міжнародних економічних відносин, протокол № 1 від 29 .08.2023

Завідувач кафедри к.е.н., проф.

Голова групи забезпечення спеціальності,
к.е.н., доц.

Оксана ГУГУЛ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 242 «Туризм і рекреація», протокол №1 від 29.08.2023 р.

Голова групи забезпечення спеціальності,
к.е.н., доц.

Оксана ГУГУЛ

Гарант ОПІ, к.е.н., доцент

Оксана ГУГУЛ

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “ Безпека в туризмі ”

1. Опис дисципліни “Безпека та страхування в міжнародному бізнесі”

Дисципліна “ Безпекам в туризмі”	Галузь знань, напрям підготовки/спеціальність, ОКР	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань- 24 «Сфера обслуговування»	Варіативна дисципліна циклу професійної підготовки
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність- 242 «Туризм»	Рік підготовки: <i>Денна – 1</i> Семестр: <i>Денна – 1</i>
Кількість змістових модулів –3	Ступінь вищої освіти– магістр	Лекції: <i>Денна – 30</i> Практичні заняття: <i>Денна – 15</i>
Загальна кількість годин – 150		Самостійна робота: <i>Денна – 96</i> <i>Тренінг-4</i> Індивідуальна робота : <i>Денна – 5</i>
Денна форма навчання – 10 год., з них аудиторні – 3 год.		Вид підсумкового контролю – іспит

2. Мета і завдання дисципліни «Безпека та страхування в міжнародному бізнесі»

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Метою дисципліни «Безпека та страхування в міжнародному бізнесі»

є здобуття майбутніми фахівцями теоретичних знань і практичних навичок, необхідними для створення безпечних умов подорожей; проектування нових туристських об'єктів і технологічних процесів у відповідності з сучасними вимогами по екології та безпеки їх експлуатації.

Дисципліна включена в варіативну частину професійного циклу основної освітньої програми і є дисципліною за вибором.

2.2. Найменування компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

Здатність розробляти та упроваджувати регіональні програми сталого розвитку туризму. Здатність до здійснення науково-дослідної роботи в сфері туризму. Розуміння специфіки туризму та туристичної діяльності. Здатність розробляти, організовувати та здійснювати туристичні маршрути і методи мінімізації ризиків в межах України та закордоном. Здатність використовувати навички роботи з комп'ютером та знання й уміння в галузі сучасних інформаційних технологій для рішення експериментальних і практичних завдань.

2.3. Результати навчання.

Знання передових концепцій та методів в галузі науково-дослідної та професійної діяльності і на межі предметних областей туризму, Здатність розуміти і застосовувати на практиці теорії та методології системи наук, які формують туризмологію, здатність розв'язувати науково-прикладні проблеми у сфері туризму.

Знання закономірностей, принципів та механізмів функціонування туристичного ринку, здатність оцінювати кон'юнктуру туристичного ринку та інтерпретувати результати дослідження.

2.4. Завдання вивчення дисципліни:

Вміти забезпечити безпеку при проектуванні туру і туристичних послуг; прогнозувати і приймати грамотні рішення в звичайних умовах і в умовах надзвичайних ситуацій щодо захисту туристів, працівників туристських

підприємств від можливих ризиків, наслідків аварій, катастроф, стихійних лих; застосовувати сучасні заходи безпеки; створювати комфортне (нормативне) середовище туристів; ідентифікувати негативні впливи подорожі природного та антропогенного походження; розробляти і реалізовувати заходи захисту туриста і туристського центру від негативних впливів; практикувати й інструктувати туристів перед виїздом за кордон, оцінювати реальну обстановку в країні перебування, проінформувати туристів про вимоги безпеки життя.

2.5. Завдання лекційних занять.

У процесі вивчення дисципліни студенти повинні ознайомитися з основними методами організації безпеки життєдіяльності людей, їх захисту від можливих наслідків аварій, катастроф, стихійних лих, в різних ситуаціях туристичної діяльності.

2.6. Завдання практичних занять.

Мета проведення практичних занять полягає у тому, щоб виробити у студентів, практичні навички з організації безпеки у соціальній сфері, у зв'язку з чим в завдання навчального курсу входить отримання знань в області безпеки життєдіяльності, набуття навичок із застосуванням сучасних заходів безпеки.

3. Зміст дисципліни «Безпека в туризмі»

Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні та організаційні основи безпечної діяльності в туризмі

Тема 1. Теоретичні основи безпечної діяльності в туризмі

Характеристика понять небезпеки, небезпечних і шкідливих чинників. Страхування і безпеку туристів. Нормативно-правова база в області туристських подорожей. Класифікація існуючих небезпек. Вплив політичної ситуації на туризм. Ризик, як міра небезпеки, класифікація ризиків. Принципи і засоби забезпечення безпеки.

Тема 2. Види надзвичайних ситуацій та забезпечення захисту туристів та працівників туристичної індустрії.

Розробка національної політики та планування безпеки туризму на державному рівні. Організація роботи із засобами масової інформації. Основні напрямки та етапи державної політики в галузі безпеки туризму. Найважливіші принципи розробки національного плану з безпеки туризму. Надзвичайні ситуації природнього, біологічного, екологічного, техногенного та соціального характеру та основні заходи безпеки щодо їх запобігання.

Тема 3. Організація діяльності із забезпечення безпеки праці в туристичній індустрії

Загальна характеристика факторів, що впливають на умови праці. Забезпечення безпеки праці. Організація та управління охороною праці на підприємстві. Основні вимоги щодо охорони праці при проектуванні туристичних підприємств. Основні етапи проектування туристського підприємства.

Тема 4. Забезпечення безпеки життєдіяльності на туристичних підприємствах

Загальні вимоги до забезпечення безпеки життя та здоров'я туристів. Основні принципи забезпечення контролю за виконанням вимог безпеки. Характеристика вимог, щодо техніки безпеки в закладах розміщення, закладах харчування. Санітарно-епідеміологічні вимоги до закладів громадського харчування. Санітарні вимоги до особистої гігієни персоналу закладу громадського харчування.

Змістовий модуль 2. Функціональні особливості забезпечення безпеки на транспорті в туризмі

Тема 5. Забезпечення безпеки життєдіяльності туриста на транспорті

Заходи безпеки на дорозі. Травматизм та перша допомога при дорожньо-транспортних пригодах. Права та обов'язки водія транспортного засобу. Права і обов'язки пішохода. Обов'язки та права пасажера. Права і обов'язки велосипедистів. Основні причини пожеж і вибухів на залізничному транспорті і заходи їх безпеки. Основні причини і характеристика заходів безпеки виникнення надзвичайних ситуацій на повітряному і водному транспортах.

Тема 6. Вимоги до забезпечення безпеки життєдіяльності туриста в різних видах туризму

Заходи забезпечення безпеки учасників родієвого туризму. Особливості організації паломницьких турів та заходи безпеки. Забезпечення безпеки і охорона життя людей при організації лікувально-оздоровчого туризму. Вимоги безпеки перед проведенням туристичного походу, екскурсії, експедиції. Забезпечення безпеки на велосипеді. Правила поведінки туристів на природі при організації сільського та екотуризму. Техніка безпеки при використанні коня у поході. Вимоги до дій туриста під час їзди на коні. Характеристика основних чинники ризику в різних видах туризму, методи їх профілактики і надання першої допомоги.

Тема 7. Страхування від небезпек для життєдіяльності у сфері туризму.

Види страхувань у сфері туристської діяльності. Страхування іноземних і українських туристів. Система страхування фінансових ризиків в туризмі.

Найбільш важкі, особливо небезпечні інфекційні захворювання і заходи щодо їх попередження. Хвороби адаптації туриста. Інфекційні захворювання. Медичне страхування в туризмі. Коротка характеристика основних інфекційних та імунних захворювань: фактори ризику, симптоми, профілактика. Безпека харчування. Міжнародні медико-санітарні правила.

Тема 8. Державна система управління забезпеченням безпеки життєдіяльності в туристичній індустрії України

Вимоги до безпеки туристів визначені Законом України «Про туризм». Принципи забезпечення безпеки життєдіяльності. Нормативні показники екологічності підприємств, транспортних засобів, виробничого обладнання і технологічних процесів, а також нормативи освіти і ліміти розміщення відходів.

Тема 9. Внесок міжнародних організацій у справу безпеки і захисту туристів

Роль і значення міжнародних організацій. Значення вкладу міжнародних організацій у справу безпеки і захисту туристів. Практичні заходи міжнародних

організацій в забезпечення безпеки туризму. Провідна роль СОТ у справу безпеки туризму. Провідна роль Всесвітньої Організації Охорони Здоров'я (ВООЗ) у забезпеченні безпеки туризму. Резолюції СОТ щодо забезпечення для громадян усіх країн подорожей в безпеці.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни “Безпека та страхування в міжнародному бізнесі” (денна форма навчання)

	Кількість годин			
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Індивідуальна робота
Змістовий модуль 1. Теоретико-методичні та організаційні основи безпечної діяльності в туризмі				
Тема 1. Теоретичні основи безпечної діяльності в туризмі	4	1	10	-
Тема 2. Види надзвичайних ситуацій та забезпечення захисту туристів та працівників туристичної індустрії.	4	1	10	-
Тема 3. Організація діяльності із забезпечення безпеки праці в туристичній індустрії	4	2	10	1
Тема 4. Забезпечення безпеки життєдіяльності на туристичних підприємствах	4	1	10	-
Змістовний модуль 2. Функціональні особливості забезпечення безпеки на транспорті в туризмі				
Тема 5. Забезпечення безпеки життєдіяльності туриста на транспорті	4	2	12	1
Тема 6. Вимоги до забезпечення безпеки життєдіяльності туриста в різних видах туризму	4	2	12	1
Тема 7. Страхування від небезпек для життєдіяльності у сфері туризму.	2	2	12	1
Тема 8. Державна система управління забезпеченням безпеки життєдіяльності в туристичній індустрії України	2	2	12	-
Тема 9. Внесок міжнародних організацій у справу безпеки і захисту туристів	2	2	12	1
Тренінги			4	
Разом	30	15	100	5

5. Тематика практичних завдань - 15 год.

Практичне заняття №1

Тема №1 Виявлення та попередній аналіз потенційних небезпек і загроз в турах.

Мета: Вміти виявляти і аналізувати види потенційних надзвичайних ситуацій, що можуть виникнути під час подорожі.

Питання для обговорення:

1. У чому полягає зміст, мета і задачі дисципліни «Безпека в туризмі»?
2. В чому полягає специфіка забезпечення безпеки життєдіяльності в туристичній індустрії?
3. Дайте визначення поняттю «небезпека».
4. Визначте терміни «небезпечні зони», «небезпечні, надзвичайні та екстремальні ситуації» та наведіть їх приклади.
5. Дайте визначення туристичної індустрії та її основних понять.
6. Які права, обов'язки і свободи у сфері безпеки життєдіяльності має турист?
7. В чому полягає захист прав і інтересів туристів?
8. Дайте визначення ризиків і наведіть їх класифікацію
9. Що розуміється під концепцією прийняттого (допустимого) ризику в забезпеченні безпеки життєдіяльності в туристичній індустрії?

Література: [1-10]

Практичне заняття №2

Тема 2. Способи попередження впливу факторів ризику.

Мета: Ознайомити студентів із основними факторами ризику в туризмі, а також знати основні способи попередження настання небезпеки.

Питання для обговорення:

1. Дайте визначення надзвичайних ситуацій? Наведіть їх класифікацію.
2. Яку структуру та які завдання має Єдина державна система запобігання надзвичайним ситуаціям техногенного і природного характеру і реагування на них (ЄДСЗР)?
3. Які існують засоби запобігання виникненню надзвичайних ситуацій?
4. Дайте визначення природних небезпек та перелічіть їх.
5. Які бувають передвісники землетрусів, цунамі, виверження вулкана?
6. Що є передумовою успішного захисту від природних небезпек?
7. Як можна впливати на небезпечні космічні об'єкти?
8. Які бувають біологічні небезпеки для життєдіяльності в туристичній індустрії?
9. Чим визначаються надзвичайні ситуації техногенного характеру?

10. Які комбіновані природно-техногенні небезпеки існують?
11. Перелічіть екстремальні ситуації криміногенного характеру та способи їх уникнення.
12. Що таке природно-соціальні небезпеки?
13. Що таке евакуація, як і за яких умов вона проводиться?
14. Як організується життєзабезпечення населення в надзвичайних ситуаціях?
15. Як проводиться ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій?

Література: [1-10]

Практичне заняття №3

Тема 3. Обстеження умов безпеки ресурсів туристського пакета. Безпека туристів в різних туристських секторах

Мета: Навчити студентів визначати небезпечні та шкідливі фактори на туристичних підприємствах. Вміти застосовувати основні вимоги щодо охорони праці при проектуванні туристичних підприємств

Питання для обговорення:

1. Дайте визначення виробничої санітарії.
2. Перерахуйте які фактори впливають на умови праці.
3. Назвіть небезпечні та шкідливі фактори на туристичних підприємствах.
4. У чому полягає зміст забезпечення безпеки праці?
5. Охарактеризуйте структуру і систему управління безпекою праці на підприємствах туристичної індустрії.
6. Що таке ергономіка?
7. Охарактеризуйте ергономічний підхід до офісних меблів та офісної техніки.
8. Які існують параметри мікроклімату і які основні гігієнічні норми до них застосовують?
9. Яку роль відіграє колір в безпеці праці?
10. Наведіть правові та нормативні положення про охорону праці?
11. Наведіть гарантії прав громадян на працю, на відпочинок, охорону здоров'я та на охорону праці.
12. Які органи здійснюють державний нагляд і громадський контроль за охороною праці?
13. Які основні вимоги щодо охорони праці при проектуванні туристичних підприємств?
14. Дайте визначення та охарактеризуйте техніку безпеки.
15. Перелічіть причини виробничого травматизму.
16. За яких умов підприємство, що заподіяло шкоду потерпілому, несе відповідальність?
17. Як проводиться профілактика виробничого травматизму?

Література: [1-10]

Практичне заняття №4

Тема 4. Контроль безпеки ресурсів туристського пакету

Мета: Вміти на практиці застосувати загальні вимоги, що висуваються до забезпечення життя і здоров'я туристів

Питання для обговорення:

1. Які функції виконує туроператор, турагент та екскурсійна компанія в області безпеки життєдіяльності туристів?
2. Що таке екскурсійне обслуговування? Яка роль екскурсовода в забезпеченні безпеки туристів?
3. Які загальні вимоги висуваються до забезпечення життя і здоров'я туристів?
4. Які функції виконує ліцензування туристичної діяльності?
5. Назвіть заходи та засоби забезпечення безпеки життєдіяльності туриста в засобах розміщення?
6. Назвіть дії чергового персоналу при евакуації людей.
7. Як забезпечується охорона праці та дотримання техніки безпеки в засобах розміщення?
8. Які існують вимоги до забезпечення безпеки життєдіяльності туриста в закладах громадського харчування?
9. Які існують санітарно-епідеміологічні вимоги до закладів громадського харчування?
10. Які правила особистої гігієни зобов'язані дотримувати працівники закладу громадського харчування?

Література: [1-10]

Практичне заняття №5

Тема 5. Забезпечення безпеки життєдіяльності туриста на транспорті

Мета: Вміти застосувати і пояснити туристу, як саме забезпечується безпека життєдіяльності на різних видах транспорту

Питання для обговорення:

1. Назвіть правила, яких повинен дотримуватись турист на дорозі.
2. Назвіть права та обов'язки водія транспортного засобу.
3. Наведіть права і обов'язки пішохода.
4. Що таке дорожні знаки і покажчики?

5. Як забезпечується безпека життєдіяльності туриста на автомобільному транспорті?
6. Як проводиться забезпечення безпеки життєдіяльності туриста на залізниці?
7. Назвіть правила безпеки в метро.
8. Що таке повітряне транспортування?
9. Як забезпечується безпека життєдіяльності туриста на авіатранспорті?
10. Які функції служби безпеки на транспорті?
11. Дайте класифікацію морських пасажирських суден.
12. Як забезпечується безпека життєдіяльності туриста на водному транспорті?
13. Як забезпечується безпека життєдіяльності туриста на парусних яхтах?
14. Що таке піратство?

Література: [1-10]

Практичне заняття №6

Тема 6. Страхування в туризмі

Мета: Вміти визначати необхідний тип страховки для різного виду туризму і застосовувати його на практиці.

Питання для обговорення:

1. Дайте визначення терміна «страхування».
2. У чому полягає роль страхування?
3. Які специфічні ознаки властиві страхуванню в туризмі?
4. В яких функціях виявляється економічна сутність страхування?
5. Яким чином класифікується страхування в туризмі?
6. В яких формах може проводитися страхування? Дайте їх характеристику.
7. Що є договором страхування?
8. Які види договорів страхування розрізняють?
9. Які розрізняють форми страхування від нещасних випадків?
10. За якими напрямками здійснюється медичне страхування в туризмі?
11. Що розуміють під страхуванням відповідальності?
12. За якими напрямками здійснюється страхування відповідальності в туризмі?

Література: [1-10]

Практичне заняття №7

Тема 7. Медичні аспекти безпеки

Мета: Вміти застосувати медичні аспекти безпеки в практиці.

Питання для обговорення:

1. Що таке медичне страхування?
2. В яких сферах воно застосовується?
3. Види медичного страхування?
4. За допомогою якого договору працюють туристичні агенції зі страховими компаніями?
5. На який термін і на яку територію розповсюджується страховка?

Література: [1-10]

Заняття також включає проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок студентів, формулювання загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань з їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, тестовий контроль, їх перевірка і оцінювання.

Під час проведення практичних та лабораторних занять організують дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких студенти готують доповіді, а також обговорюються проблемні питання, на які мають бути знайдені відповіді в результаті дискусії.

На практичних заняттях у студентів мають сформуватися вміння і навички виконання деяких видів економічної роботи, пов'язаної з організацією та проведенням ситуаційного аналізу, зокрема ринку туристської індустрії з використанням прикладних комп'ютерних програм.

У процесі проведення практичного або лабораторного заняття студенти самостійно чи у групах (як малих, так і великих) вирішують запропоновані завдання різного рівня складності, виробничі ситуації чи ділові ігри. З метою виявлення рівня засвоєння матеріалу викладачем проводиться перевірка і обговорення роботи, яку виконували студенти, а також підбиття підсумків з отриманням студентами відповідної оцінки в залежності від результатів виконаної роботи.

Слід зазначити, що проведення практичних занять вимагає попередньо підготовлений матеріал (тести, різні завдання тощо).

За кожне практичне заняття фіксуються оцінки, які враховуються при виставленні поточної модульної оцінки з даної навчальної дисципліни.

6. Комплексне практичне індивідуальне завдання

Варіанти КПЗ з дисципліни

«Безпека та страхування в міжнародному бізнесі»

Скласти правила безпеки для туриста, що виїжджає за кордон (з туристського макрорегіону за вибором *):

1. Назва туру
2. Мета подорожі
3. Коротка характеристика місця перебування (країна, місто).
4. Історичні та культурні особливості. Релігія.
5. Інформація про прийнятні норми поведінки
6. Інформація про рівень цін в сферах харчування і транспорту.
7. Митні правила країни перебування.
8. Медичне страхування.
9. Фактори ризику для життя і здоров'я туриста: травмо небезпека; вплив навколишнього середовища; погодні особливості району для даної пори року; пожежна безпека; біологічні фактори; небезпечні випромінювання; психофізіологічні чинники ризику; специфічні фактори ризику
10. Заходи щодо забезпечення збереження майна туриста.

* Туристські макрорегіону світу:

- Європейський - країни Західної, Північної, Південної, Центральної і Східної Європи, включаючи всі колишні республіки СРСР, а також держави Східного Середземномор'я (Ізраїль, Кіпр, Туреччина);
- Американський - країни Північної, Південної, Центральної Америки, острівні держави і території Карибського басейну;
- Азіатсько-Тихоокеанський - країни Східної і Південно-Східної Азії, Австралії та Океанії;
- Африканський - країни Африки, крім Єгипту та Лівії;
- Південноазіатський - всі країни Південної Азії;
- Близькосхідний - країни Західної та Південно-Західної Азії, Єгипет і Лівія.

7. Самостійна робота - 96 год.

Самостійна робота студентів являє собою поза аудиторні заняття. Метою самостійної роботи студентів є отримати знання в області безпеки туристської діяльності, а також скласти уявлення про види туристських ризиків, заходів забезпечення безпеки туристів під час подорожі.

Студенти повинні показати володіння навичками самостійної роботи, глибину знань з тієї чи іншої теми, вміння узагальнювати отримані дані і робити правильні висновки. Студенти повинні вміти забезпечити безпеку при проектуванні туру і туристичних послуг; прогнозувати і приймати грамотні рішення в звичайних умовах і в умовах надзвичайних ситуацій щодо захисту туристів; застосовувати сучасні заходи безпеки; оцінювати реальну обстановку в країні перебування, проінформувати туристів про вимоги безпеки життя. Самопідготовка студента включає вибіркоче конспектування навчальної та наукової літератури за завданням викладача.

№ п/п	Тематика	К-сть годин
1.	Українське законодавство з питань забезпечення безпеки туризму.	5
2.	Вплив політичної та соціально-економічної ситуації на розвиток туризму (на прикладі зарубіжних країн).	5
3.	Формальності безпеки в міжнародному туризмі. Правове регулювання міжнародного туризму. Міжнародні документи з питань безпеки.	4
4.	Ризик як міра небезпеки, класифікація ризиків. Заходи щодо зниження ризиків.	5
5.	Забезпечення безпеки екстремальних видів туризму (мотоциклетного, велосипедного, кінного, лижного та ін.).	5
6.	Роль Всесвітньої туристської організації (ВТО) у забезпеченні безпеки міжнародного туризму.	5
7.	Роль туристських фірм у процесі забезпечення безпеки туристських подорожей.	4
8.	Діяльність організацій не туристського профілю в питаннях забезпечення безпеки міжнародних подорожей.	
9.	Правила поведінки та заходи безпеки на курортах (морських, гірськолижних). Забезпечення безпеки при	5

	проживанні в готелі .	
10.	Фактори ризику в туризмі. Класифікація факторів.	5
11.	Безпека в'їзного та виїзного туризму. Основні заходи безпеки в питаннях в'їзного та виїзного туризму.	5
12.	Безпека харчування туристів.	4
13.	Правила поведінки та заходи безпеки при здійсненні автобусних екскурсійних турів .	5
14.	Міжнародний досвід розробки системи та заходів безпеки туризму .	5
15.	Проблеми безпеки музейно-виставкової діяльності .	4
16.	Правила поведінки та заходи безпеки в морських і річкових круїзах .	5
17.	Відпочинок на воді і його безпеку (дайвінг, підводне полювання).	5
18.	Безпека об'єктів туристичної інфраструктури (транспорт, засоби розміщення, підприємства харчування, підприємства дозвілля та ін.) .	5
19.	Поведінкові ризики туристів.	4
20.	Забезпечення безпеки при проектуванні і здійсненні турів з підвищеною небезпекою.	5
Разом:		96

8. Тренінг – 4 год.

Розробити і запропонувати методи і шляхи мінімізації ризиків у надзвичайних ситуаціях відносно різних видів туризму (пізнавальний, елітарний, екстремальний).

9. Методи навчання.

Навчальний процес передбачає проведення лекцій, у тому числі з використанням мультимедіа проектора та інших ТЗН; практичних занять, у тому числі в комп'ютерному класі; індивідуальні заняття; самостійну роботу студентів з виконанням розрахунково-графічних завдань під керівництвом викладача та самостійно; виконання індивідуальних завдань.

10. Методи оцінювання.

У процесі вивчення дисципліни “Безпека та страхування в міжнародному бізнесі” використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента:

- поточне тестування та опитування;
- підсумкове тестування по кожному змістовому модулю;
- ректорська контрольна робота;

- оцінювання виконання КПЗ;
- іспит

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Безпека та страхування в міжнародному бізнесі” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту*:

* Відповідно до наказу ТНЕУ від 06.07.2015 р., № 400.

%

Модуль 1	Модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Модуль 3 (підсумкова оцінка з КПЗ)	Модуль 4 (письмовий екзамен)
20%	20%	20%	40%
Тиждень 8-10	Тиждень 17	Тиждень 17	

Шкала оцінювання

За шкалою університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90-100	відмінно	A (відмінно)
85-89	добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Перелік наочних матеріалів та методичних вказівок.

№	Найменування	Номер теми
1	Електронний варіант лекцій	1-9
2	Індивідуальні завдання для самостійного виконання	1-6

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Козинець, В. М. Безпека життєдіяльності у сфері туризму : навчальний посібник / В. М. Козинець. – К. : Кондор, 2019. – 576 с.

б) додаткова:

1. Агафонова Л. Г Туризм, готельний та ресторанний бізнес: ціноутворення, конкуренція, державне регулювання: Навч. посібник / Л. Г. Агафонова, О. Є.

- Агафонова. — К.: Знання України, 2020. — 358 с.
2. *Аристов О. В.* Управление качеством: Учебник для студ. вузов. — М.: ИНФРА-М, 2018. — 238 с.
  3. *Балюк А. А.* Пожарная безопасность на железнодорожном транспорте: Учеб, пособие для студ. всех спец, и форм обуч., изучающих курс БЖД / Дальневосточный гос. ун-т путей сообщения. Кафедра «Безопасность жизнедеятельности». — Хабаровск: Издательство ДВГУПС, 2020. — 92 с.
  4. *Бедрий Я. /., Боярська В. М., Голубев А. К.* та ін. Безпека життєдіяльності: Посіб. для студ. техн. вузів. — Л., 2019. — 275 с.
  5. Безпека життєдіяльності туристів, екскурсантів, відпочивальників та працівників туризму (аспекти) / Н. В. Левун (наук, ред.), В. І. Ляшенко (уклад.), Д. А. Рибалко (уклад.). — Д.: Промінь, 2019. — 116 с.
  6. Безпека життєдіяльності / Є. П. Желібо, Н. М. Заверуха, В. В. Зацарний. За ред. Є. П. Желібо: Навч. посібник. — Львів: Новий Світ-2000, 2021. — 320 с.
  7. *Дурович А. П.* Маркетинг в туризме: Учеб, пособие для студ. спец. «Экономика и управление социально-культурной сферой» вузов. — 2. изд., пере- раб. и доп. — Минск: ООО «Новое знание», 2020. — 495 с.
  8. *Ковешніков В. С.* Вплив світової глобалізації на економічну безпеку індустрії туризму в Україні /В. С. Ковешніков // Формування ринкових відносин в Україні. — Київ, 2021 — Вип.11(30). — С. 86—89.
  9. *Лук'янова Л. Г.* Уніфіковані технології готельних послуг: Навч. посібник/Л. Г. Лук'янова, Т. Т. Дорошенко, І. М. Мініч; Ред. В. К. Федорченко. — К.: Вища шк., 2019. — 238 с.

Орієнтовна тематика рефератів:

1. Вимоги безпеки при туристсько-екскурсійному обслуговуванні.
2. Психологія безпечного туризму.
3. Діяльність гіда-перекладача та безпеку туристів.
4. Забезпечення безпеки в готелях.
5. Забезпечення безпеки харчування під час подорожі.
6. Хвороби адаптації туриста.
7. Інфекційні та імунні захворювання.
8. Особиста безпека і безпека майна.

9. Вплив навколишнього середовища під час подорожі.
10. Безпека туриста з позицій законодавства України (закон «Про захист прав споживачів» та закон «Про туризм»).
11. Інформаційне забезпечення в галузі безпеки туризму.
12. Внесок міжнародних організацій у справу безпеки і захисту туристів.
13. Культурні традиції і безпека.
14. Безпека перевезень туристів.
15. Безпека в екстремальних турах.
16. Безпека туристів в важкодоступних регіонах (пустелі, джунглі, райони з холодним кліматом).
17. Забезпечення безпеки в надзвичайних ситуаціях (повінь, зсуви, снігові замети, землетруси, цунамі та ін.).
18. Безпека в пішому туризмі.
19. Правила відпочинку біля водойм.
20. Медичне страхування в туризмі.
21. Санітарно-епідеміологічні правила в міжнародних подорожах.
22. Вплив поширення ВІЛ-інфекції на туризм.